

Poročilo iz delavnic, srečanje Erasmus koordinatorjev

1. delavnica: Mobilnost in zaposljivost – pogledi na mednarodne izkušnje predstavnikov gospodarstva in socialnih partnerjev (*vodi Maja Godejša*)

Sodelovali so: Valerija Okorn (vodja EURES, Zavod RS za zaposlovanje), izvršni direktor Rok Uršič (Instrumentation Technologies, d.d., Solkan), Urška Glažar (Trescon d.o.o., iskanje in izbor kadrov), Marija Rogan Šik (sekretarka OOO Sežana). Delavnico je moderirala Maja Godejša, koordinatorica programa Erasmus IM (CMEPIUS).

Na delavnici smo želeli predstaviti poglede različnih akterjev na mednarodne izkušnje posameznikov in odgovoriti na slednja vprašanja:

Zakaj je pomembna usmerjenost izobraževalnih institucij, posameznikov ter podjetij navzven, kakšno vrednost predstavljajo posamezniki (npr. diplomanti) z mednarodnimi izkušnjami za slovensko družbo (npr. za posamezno podjetje) ter kako hkrati 'zajeziti' beg možganov.

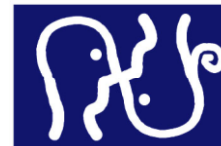
Povzetki prispevkov gostov delavnice:

- Valerija Okorn, vodja EURES-a (omrežje javnih služb za zaposlovanje) je predstavila kako deluje EURES. Poudarila je, da se kljub enotnemu trgu dela v EU soočajo z različnimi sistemskimi ureditvami v posameznih državah EU, kar omejuje prosto zaposlovanje tujcev (npr. zakonodaja posamezne države ni v skladu z EU). Izpostavila je za katere države je največ zanimanja med Slovenci – Avstrija, Italija, Nemčija. Leta 2010 se je na njih po informacije o zaposlovanju na območju EU obrnilo okoli 8000 Slovencev, leta 2011 na območju Unije svetovali že 14.397. Slovenci, ki si želijo na tuje, so predvsem mlajši, stari do 35 let, govorijo več tujih jezikov, so izobraženi in večinoma še nimajo družine. Žal informacij o tem koliko Slovencev se dejansko zaposli v tujini ali tujcev, ki se zaposlijo pri nas preko EURES-a nimajo. V gradivu je omenila tudi projekt Vaša prva EURES zaposlitev, ki spodbuja zaposlovanje mladih do 30 let.

Ob železnici 30a
1000 Ljubljana, Slovenija
Tel.: (01) 620 94 50
Fax: (01) 620 94 51
E-pošta: info@cmepius.si
www.cmepius.si

- Urška Glažar iz podjetja Trescon, ki se ukvarja s svetovanjem, izborom, izobraževanjem in usmerjanjem kadrov, je poudarila pomembnost mednarodnih izkušenj (lahko študij, praksa, druga neformalna izobraževanja) pri iskanju zaposlitve, sploh prve zaposlitve, ko diplomanti še nimajo 'pravih' delovnih izkušenj. Pri prošnjah za zaposlitev in CV-jih (življenjepisov) posameznikov dostikrat opažajo, da so tovrstne izkušnje pomanjkljivo zapisane – ne navedejo npr. konkretnih delovnih nalog, pridobljenih veščin,.. zato jih spodbujajo k boljši pripravi svojega CV-ja, k osredotočenosti na manjše število bodočih delodajalcev (in ne pošiljanja prošenj vsem). Zaradi vedno večje konkurence na trgu dela, so torej vse dodatne izkušnje in znanja, ki jih posameznik pridobi tekom študija, njihova prednost pri zaposlitvi, še posebno v teh kriznih časih, ko je prostih delovnih mest vedno manj. Podjetje Trescon sodeluje s partnerji v Avstriji, Italiji ter na Češkem, s katerimi sodeluje tudi pri iskanju potencialnih kadrov. V podjetju izvajajo tudi delavnice, ena izmed teh je »young talent management« – opredelitev potreb po mladih perspektivnih kadrih, alternativne možnosti internega in zunanjega iskanja, priprava sistema kroženja in internega usposabljanja.
- Rok Uršič je ustanovitelj, lastnik in direktor podjetja Instrumentation Technologies, d.d. - visokotehnološko podjetje iz Solkana je vodilni svetovni ponudnik instrumentacije za pospeševalnike osnovnih delcev. Izdelke pod blagovno znamko Libera uporabljajo strokovnjaki in znanstveniki s celega sveta, ki zahtevajo tehnološko dovršenost in cenijo pristne medsebojne odnose in sodelovanje. Za ta izdelek, ki je postavil temelje povsem novi izdelčni kategoriji, se po vrsti odločajo najnaprednejši svetovni pospeševalniki. Svoje izdelke in storitve prodajajo raziskovalnih institucijam na vseh kontinentih, razen Afrike. K njihovem mednarodnemu uspehu je prispevala tudi osebna izkušnja g. Uršiča preko dela in bivanja v tujini, saj je pred ustanovitvijo sedanjega podjetja živel v ZDA, Švici in Italiji. G. Uršič meni, da so konkurenčne prednosti njegovega podjetja predvsem vrhunsko usposobljen kader, inovativen poslovni model ter pristni in trajnostno naravnani odnosi s strankami. V njihovem podjetju so zaposleni tudi tujci - v ožji managerski tim je imenoval italijanskega raziskovalca dr. Carlo Bocchetto in Britanca Allena Weeksa, od skupaj 53 zaposlenih pa je zdaj v podjetju pet tujcev. Njihov delovni jezik je angleščina.

Poudaril je, da je izobraževalni sistem pri nas kakovosten. Kar manjka mladim diplomantom je vztrajnost, motivacija in samozavest pri iskanju službe. Meni, da je zato mednarodna mobilnost

CMEPIUS
Center RS za mobilnost
in evropske programe
izobraževanja in
usposabljanja

odlična popotnica k bolj aktivnemu vključevanju v trg dela in k spodbujanju podjetništva, spodbudi te, da si ustvariš vizijo.

Marija Rogan Šik je kratko opisala delovanje obrtne zbornice na področju mednarodnega sodelovanja – zaradi geografske bližine Italije sodelujejo predvsem z italijanskimi podjetji. Izpostavila je tudi nezavidljiv položaj mikro podjetij (predvsem samostojnih podjetnikov), ki skrbijo za vse delovne procese v podjetju sami – npr. od vodenja podjetja, marketinga, izvajanja storitev, produkcije,..., kar jim zavira uspešnejši preboj na našem in tujih trgih. V zadnjem času veliko sodelujejo tudi s lokalnimi, regijskimi šolami (npr. z Višjo strokovno šolo za oblikovanje in fotografijo v Sežani), izvedli so že vrsto mednarodnih projektov – za spodbujanje gospodarskega sodelovanja z Italijo, vzpostavitve in utrditev stikov s čezmejnimi partnerji (SDGZ iz Trsta, Obrtnička komora Primorsko-goranske županije Rijeka, Općina Višnjan – Istarska županija, WKO.at Celovec in drugi). Poudarila je, da delodajalci premalo izkoristijo ideje in ustvarjalnost mladih, zlasti pri izdelavi seminarских ali projektnih nalog na konkretnem primeru podjetnika, zato bi bilo tovrstne načine praktičnega usposabljanja potrebno še bolje predstaviti delodajalcem in okrepiti zavedanje v Sloveniji o pomembnosti praktičnih izkušenj mladih pred zaključkom študija.

Glavne ugotovitve:

- Vložiti je potrebno več truda v promocijo mednarodne mobilnosti med delodajalci – v Sloveniji so možnosti praktičnega usposabljanja tujih oseb v naših podjetjih premalo poznane;
- Tisti, ki so seznanjeni z gostovanjem tujega praktikanta pri nas, neradi sprejmejo praktikanta v svoje podjetje zaradi več razlogov: potreben je čas in strokovnost mentorja, sredstev za mentorstvo ni, jezik sporazumevanja v podjetju (strah ali težave pri komuniciranju zaposlenih v angleškem ali drugem tujem jeziku), sistemsko neurejeno praktično usposabljanje (drugih izobraževalnih ravni – npr. raven visokega šolstva, obvezno prakso med študijem ima le peščica študijskih programov);
- Podobno kot v drugih državah, bi bilo smiselno vzpostaviti 'portal' ali borzo dela, kjer bi se srečali delodajalci in praktikanti

- Slovenske študente in diplomante z mednarodno izkušnjo je potrebno vzpodbuditi, da sami bolje ovrednotijo kakšne izkušnje, veščine so pridobili preko mednarodne mobilnosti – znati morajo 'iztržiti' svojo prednost. Vsekakor pa je pomembno, da jih pri tem podpirajo tako matične institucije kot gospodarstvo in drugi, ki so vpleteni v izobraževanje in zaposlovanje.

2. delavnica: Promocija mobilnosti - predstavitev različnih aktivnosti za spodbujanje mednarodnih mobilnosti

Sodelovali so: Erasmus ambasador Jure Kumljanec, predstavnici ESN Slovenija - Monika Rešetar (ESN Maribor) in Martina Mravlja (ESN Primorska), bolonjska ekspertka Sabina Zelinšek (UNI NG), Erasmus študent UNI NG Aleš Bogovič. Delavnico je moderirala *mag. Marja Medved*, vodja sektorja mobilnost (CMEPIUS).

Na delavnici smo želeli predstaviti različne aktivnosti za spodbujanje mobilnosti, preveriti katere so uspešne, kaj je potrebno izboljšati ter kako v promocijo vključiti bivše Erasmus študente, profesorje in druge.

Delavnica je privedla do naslednjih ugotovitev oziroma zaključkov:

- Glavna ovira na poti do mednarodne mobilnosti za študente (poleg sredstev) je strah; pred tujino, pred neznanim, pred možnostjo nepriznanega obdobja študija, pred morebitnim neuspehom v tujini in posledičnim ponavljanjem letnika v Sloveniji (in s tem povezano izgubo marsikatere pravice iz naslova socialne varnosti);
- Koordinatorji so bili enotnega mnenja, da je promocija, pri kateri sodelujejo nekdanji Erasmus študenti ali tuji študenti, tista, ki slovenske študente najbolj motivira in prepriča za odhod na mednarodno mobilnost;
- Informacij je veliko, vendar so razpršene;
- Ključnega pomena pri promociji mednarodne mobilnosti študentov je vloga profesorjev in njihovega usposabljanja v tujini ter mednarodnega sodelovanja, projektov; s tem, ko imajo profesorji sami mednarodne izkušnje ter zaupanje v drugačen način poučevanja svojih kolegov v tujini, s tem je posledično tudi lažja, bolj kakovostna in učinkovita mobilnost študentov;

- Vloga profesorjev je pri mednarodni praksi študentov še pomembnejša, saj se je marsikdaj izkazalo, da brez osebnega stika med domačim in tujim profesorjem, mentorjem, želena praksa študenta, predvsem v smislu kakovosti, ne bi bila mogoča;
- Poleg promocije mednarodne mobilnosti pri profesorjih, so udeleženci delavnice izpostavili tudi slabo poznavanje programa in posredno vseh njegovih učinkov, koristi in prednosti pri delodajalcih – tudi tukaj bo potrebno še marsikaj narediti;
- CMEPIUS je na tem mestu izpostavil evropsko kampanjo We Mean Business (<http://we-mean-business.europa.eu/sl>), ki se osredotoča prav na spodbujanje praks in večje vključevanje ter pripravljenost podjetij na sprejem študentov, diplomantov, dijakov na praktično usposabljanje (tako domačih kot tujih);
- Izpostavljena je bila tudi pobuda Erasmus v šolah – promocija programa že v osnovnih in srednjih šolah bi močno pripomogla k večji prepoznavnosti programa potem pri študentih, predvsem nižjih letnikov (kjer je nepoznavanje oziroma nezanimanje še posebej izpostavljeno). Ideja je, da bi Erasmus prinesli v šole, preko publikacij, še bolj pa preko študentov; domačih in tujih Erasmus študentov, ki bi s svojimi predstavitvami lahko tudi obogatili šolski urnik in še bolj kakovostno promovirali svojo izkušnjo in program;
- Številne pobude, ki že obstajajo, tako s strani Erasmus koordinatorjev, kot tudi Erasmus Student Network-a prinašajo uspehe, bo pa potrebno še več dela na prepričevanju tako profesorjev, kot delodajalcev in nenazadnje učencev in dijakov, da Erasmus program prinaša številne koristi, tako osebne kot strokovne, študijske za mlade, jim odpira obzorja in ima dodano vrednost, tudi če je študij ali praksa v tujini malo drugačna kot doma. V tej drugačnosti se skriva tudi marsikaj pozitivnega.

¹ Tudi nemški DAAD ima program Erasmus Meets Schools, s katerim spodbuja vključevanje Erasmus študentov v šolski kurikulum. Več o tem na www.europamachtschule.de